

ศึกษาสภาพความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอำนวยการอำเภอลำทะเมนชัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7

THE STUDY OF ADMINISTRATORS' AND INSTRUCTORS' OPINION ON HIGH SCHOOL
STUDENT DISCIPLINE IN THE EXTENDED SCHOOLS
AT AMPHOR LAMTAMENCHAI, NAKHONRATCHASRIMA
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 7

ชชาติ บุบผาสุข

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์) เมื่อศึกษาสภาพความมีวินัยของนักเรียนและระดับที่โรงเรียนควรเอาใจใส่ในการแก้ปัญหา
วินัยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู อำนวยการอำเภอลำทะเมนชัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
เกี่ยวกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำทะเมนชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๗

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำนวน 67 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น
แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.872 และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้
คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าทางสถิติ ดังนี้ แจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
Deviation) และเปรียบเทียบ โดยการทดสอบค่าที่ t-test

ผลการวิจัยสรุปพบว่า

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา ตามที่พบเห็นนักเรียนปฏิบัติตนผิดวินัย โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ด้านการแต่งกายและด้านความรับผิดชอบของ
นักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความประพฤติของนักเรียนอยู่ในระดับน้อย ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับที่โรงเรียนควรเอาใจใส่ในการ
แก้ปัญหาวินัยนักเรียนของผู้บริหารและครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สภาพการปฏิบัติตนผิดวินัยของนักเรียน จำแนกตามเพศ
พบว่า ด้านความประพฤติของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และระดับที่โรงเรียนควรเอาใจใส่ในการแก้ปัญหา
วินัยของนักเรียน พบว่า ด้านการแต่งกาย และด้านความประพฤติของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามเพศ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Abstract

The purposes of this research were to 1) study of administrators' and instructors' opinion on high school student
discipline in the extended schools at Amphor Lamtamenchai, Nakhonratchasrma Educational Service Area Office 7, and 2)
compare between administrators' and instructors' opinion on high school student discipline in the extended school at Amphor
Lamtamenchai, Nakhonratchasrma Educational Service Area Office 7.

The sample group of this research consisted of 76 school administrators and instructors in the extended schools. A
5-point rating scale questionnaire composed of items reflecting five aspects with a reliability of 0.872 was administered and then
the data were analyzed through frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings were as follows:

The administrators' opinion on high school student discipline in the extended schools, when considered by each
aspect and total were at a medium level.

The administrators' and instructors' opinion on high school student discipline in the extended schools, when
considered in attentive to student practice aspect was at a high level. The different gender of administrators and teachers had
different opinion at .05 level of significance.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนี้สังคมเรามีการแข่งขันแทบทุกด้าน ทั้งในด้านการค้า เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีมีการแข่งขันกันระหว่างประเทศ ในด้านสังคมเยาวชนของเรามีการแข่งขันกันในด้านแฟชั่น โทรศัพท์มือถือ ความเจริญทางด้านวัตถุก่อให้เกิดค่านิยมที่ผิด แม้กระทั่งวงการศึกษาในปัจจุบัน มุ่งสร้างให้นักเรียนเป็นคนเก่งให้สอบเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้มาก ๆ การแข่งขันให้รางวัล การยกย่องคนเก่ง ทำให้ผู้เรียนจำเป็นต้องแข่งขันกันเรียนเพื่อมุ่งเอาชนะ การศึกษาในปัจจุบันยังขาดมิติทางด้านคุณธรรมอยู่มาก ซึ่งถ้าหากสังคมเราเน้นแต่ค่าง่ง เราก็จะได้คนเก่ง แต่ถ้าหากเขาเก่งและเห็นแก่ตัว ขาดคุณธรรม จริยธรรม คิดเห็นแต่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวมสังคมก็จะวุ่นวาย เพราะปกติแล้วคนเก่งย่อมไม่ยากให้คนอื่นเก่งกว่า จึงกลายเป็นคนเห็นแก่ตัวในที่สุด ถ้าหากเราสอนโดยเน้นให้เด็กเป็นคนเก่งโดยไม่คำนึงถึงในเรื่องคุณธรรม ก็จะเป็นการสร้างปัญหาให้กับสังคมที่เราเห็นกันอยู่เช่นทุกวันนี้

ด้านตรงกันข้ามถ้าการศึกษามุ่งสอนให้เด็กเป็นคนดีทุกคนจะสามารถดำรงชีวิตเต็มไปด้วยความสุข อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข การศึกษาไม่ใช่แค่จะสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถหาเลี้ยงชีพได้เท่านั้น แต่ควรสอนให้สามารถมีชีวิตที่สมบูรณ์ คนดีเท่านั้นที่จะคิดช่วยเหลือผู้อื่น ถ้าคนในชาติทุกคนเป็นคนดีประเทศชาติก็จะเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว คนดีจะกลายเป็นคนเก่งโดยอัตโนมัติ เพราะเขาจะขยันตั้งใจเรียนปราศจากอบายมุข คนดีจะไม่ปล่อยเวลาให้เสียไปโดยเปล่าประโยชน์

จากปัญหาดังกล่าวทุกภาคส่วนได้ตระหนักถึงปัญหานี้ จึงได้กำหนดกรอบเพื่อแก้ไขปัญหานี้ไว้ ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งเกิดจากบทมาตรา 43 และมาตรา 81 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545) ได้กำหนดไว้ในมาตรา 6 ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและคุณธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 7 ในขบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) คณะกรรมการได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อยู่บนพื้นฐานที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริขององค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ยึดทางสายกลางบนพื้นฐานของความสมดุลพอดี รู้จักประมาณอย่างมีเหตุผล รอบรู้เท่าทันโลกโดยยังรักษาเอกลักษณ์ไทยไว้และเลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างคุ้มค่า เหมาะสม มีระบบคุ้มกันที่ดีมีความยืดหยุ่น พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ควบคู่ไปกับคุณธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต (จิระ งามศิลป์ . 2543:17)

กระบวนการบูรณาการของชีวิตเป็นองค์รวมของการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม แะธรรมชาติดี มีความสมดุล พึ่งพาอาศัยกัน ส่งเสริมสนับสนุนกัน มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยครอบครัวเป็นสถาบันหลักที่มีความสำคัญที่สุด เพื่อพัฒนาชีวิตคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรมมีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาโดยตรง และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อมุ่งพัฒนาคนใหม่เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข ความเป็นไทย และได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ครอบคลุมในเรื่อง การเห็นคุณค่าตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามหลักธรรมที่ตนเองนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ ปรับวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ รักษาการออกกำลังกาย มีค่านิยมที่ดี มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติ ภูมิปัญญาไทย รักท้องถิ่น และประเทศชาติ

จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรย่อมแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรคาดหวังให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง หมายความว่า ผู้เรียนต้องรู้จักตนเอง มีวินัยในตนเอง รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติอยู่ในระเบียบวินัยที่ดี และปฏิบัติตามกฎหมาย จึงจะส่งผลให้ตนเองอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และทำให้สังคมมีความสุข ดังที่ชมรมพุทธศาสตร์สากล (2543: 9) ได้กล่าวว่า ความมีระเบียบวินัยในตนเอง เป็นตัวกลางที่จะสร้างความเป็นระเบียบวินัยในสังคม สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ขยัน มุ่งมั่น ในหน้าที่ซึ่งตน ตลอดจนรับผิดชอบเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ และพยายามปรับปรุงแก้ไขเสมอ จึงจะทำให้เยาวชนประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

ส่วนสภาพสังคมไทยในปัจจุบันนี้ เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างมากมาย ทั้งนี้เป็นผลมาจากความเจริญทางด้านวัตถุที่เกิดการขยายตัวของเมือง การคมนาคม การสื่อสารที่รวดเร็ว ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่างๆ ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ทำให้เกิดปัญหาที่ซับซ้อน ซึ่งปัญหาของสังคมทั้งทางด้านศีลธรรม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ และการศึกษา ปัญหเหล่านี้จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คนในสังคม

มุ่งพัฒนาเฉพาะด้านวัตถุ ทำให้คนในสังคมต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสภาพที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้เกิดปัญหาที่คนในสังคมนั้นขาดระเบียบวินัยในตนเอง เกิดการเห็นแก่ตัวเกิดการเอารัดเอาเปรียบ การอิจฉาริษยาขาดความเป็นระเบียบวินัย ค่านิยม และความต้องการของคนในสังคมเปลี่ยนแปลง ทำให้คนดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของตนเอง เกิดการทุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ปฏิบัติตนโดยไม่คำนึงถึงระเบียบ กฎหมาย ศีลธรรม วัฒนธรรมและประเพณี ไม่รับผิดชอบในหน้าที่และการกระทำของตนเอง

นอกจากนี้ ยังมีค่านิยมของสังคมที่ยึดวัตถุเป็นสำคัญ ในขณะที่เดียวกันคุณธรรมจริยธรรมได้ลดน้อยถอยลงไปจากจิตใจ เนื่องจากการพัฒนาทางวัตถุอย่างรวดเร็วทำให้เกิดปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามมาตลอดจนความมีวินัยในตนเองอีกด้วย

ลักษณะของคนในสังคมดังกล่าวนี้ มีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนที่จะต้องเลียนแบบเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเด็กนักเรียนในโรงเรียนเป็นช่วงวัยที่เด็กต้องการผู้นำที่ดี มีคุณธรรม และมีระเบียบวินัยในตนเอง เพื่อจะได้นำมาเป็นแบบอย่างของตน ครูผู้ซึ่งมีหน้าที่อบรมสั่งสอน ทั้งทางด้านวิชาการ และต่อประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา จิตใจ ครูต้องอบรมสั่งสอน ผูกพัน สร้างเสริมทักษะนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ มีความรู้ดี มีความสามารถในการปฏิบัติดี มีความประพฤติดี รักษาวินัย และปฏิบัติตามวินัยโดยครบถ้วน กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2541:5)

จากผลกระทบดังกล่าวทำให้นักเรียนซึ่งอยู่ในวัยเด็ก ขาดแบบอย่างที่ดีและเป็นวัยที่ต้องการที่จะเห็นแบบอย่างที่ดีที่จะนำมาเป็นแบบอย่างที่จะประพฤติปฏิบัติตาม ประกอบกับสังคมไทยปัจจุบันเป็นสังคมที่มีสิ่งแวดล้อมที่ย่ำแย่กว่าสังคมในสมัยก่อน ดังนั้น เด็กเหล่านี้จึงเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมนี้ ทำให้นักเรียนมีปัญหาด้านพฤติกรรมอย่างมากมาย ครูจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการอบรมสั่งสอนต่างๆ โดยเฉพาะการฝึกวินัยให้กับเด็ก เด็กจะเติบโตขึ้นเป็นผู้มีระเบียบวินัยมีคุณธรรม และจะปรับตัวได้ดีเพียงใดถือได้ว่าเป็นความรับผิดชอบหลักของครู (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2528:62)

จากสภาพปัจจุบันของสังคมไทยจะเห็นได้ว่า ปัญหาและความวุ่นวายต่าง ๆ เกิดขึ้นในสังคมนี้ใหญ่สาเหตุมาจากการไม่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยเสียเป็นส่วนใหญ่ ดังที่ พูนทรัพย์ ตือแปง (2536:10) กล่าวว่า ระเบียบวินัยเป็นจริยธรรมด้านหนึ่งที่ต้องปลูกฝัง เพราะระเบียบวินัยเป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศชาติ สังคมที่คนมีระเบียบวินัยจะมีความสงบสุขและเจริญก้าวหน้า ระเบียบวินัยจึงเปรียบเสมือนเป็นจริยธรรมพื้นฐานหรือจริยธรรมหลักที่ช่วยพัฒนาคุณภาพของคนให้ดีขึ้น

จะเห็นได้ว่า การมีวินัยในตนเองนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนจะต้องสร้างขึ้นกับตนเอง มิฉะนั้นแล้วการที่จะทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคมย่อมเกิดปัญหา และไม่สามารถปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเองได้แล้ว วินัยก็จะนำความสุขมาสู่ตนเองและสังคม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการกิจที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ฉะนั้น ในการพัฒนามนุษย์หรือคน นั้นจำเป็นจะต้องทำเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยเฉพาะในช่วงสิบปีแรกของชีวิตควรจะได้พัฒนาตนเองในการเสริมสร้างค่านิยมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เพราะเป็นช่วงที่ฝังรากลึกยากแก่การเปลี่ยนแปลงในช่วงหลังของชีวิต ในการพัฒนาจริยธรรมของเด็กระดับประถมศึกษาจะต้องมุ่งเน้นการสร้างคุณค่าความเป็นมนุษย์ให้กับเด็ก คือ การสร้างพัฒนาบุคลิกภาพที่สมดุล และสมบูรณ์ให้กับเด็ก ซึ่งในหลักการทางจิตวิทยาประกอบไปด้วยส่วนประกอบ 5 ประการในการสร้างบุคลิกภาพ ได้แก่ กายภาค อารมณ์ สติปัญญา ความรักความเมตตาและจิตวิญญาณ อันเป็นพื้นฐานในการพัฒนาจริยธรรมต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2541: คำนำ)

มีคำกล่าวที่ว่า ภาพ 1 ภาพ แทนคำพูดได้มากกว่า 1,000 คำ คำกล่าวนี้นักฝึกพฤติกรรมเยาวชนยอมรับว่าเป็นความจริง เพราะการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างเสมอต้นเสมอปลายของผู้ใหญ่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของเด็กไปในทางที่ดีขึ้นมากกว่าการที่พร่ำสอน โดยที่ตนไม่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี (ชมรมพุทธศาสตร์สากล. 2543: 9) ดังนั้นบุคคลที่จะมีบทบาทที่จะปลูกฝังระเบียบวินัยให้กับเด็กก็คือ ครู เพราะครูที่มีเมตตาเป็นครูที่จะช่วยให้เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีที่สุดด้วยความรัก ความเมตตา ครูสามารถสั่งรณบนานตาใจให้กับนักเรียน นักศึกษาได้ การสร้างแรงบันดาลใจที่ดีขึ้นจากใจของครูไปสู่ใจของผู้เรียน (อาจง ชุมสาย ณอยุธยา. 2550: 22)

ฉะนั้นบุคคลที่มีบทบาทและมีความสำคัญที่จะปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้กับเด็กนักเรียนในสถานศึกษาก็คือครู เพราะถือว่า “ครู” คือ บุคคลที่มีความสำคัญในสถาบันทางการศึกษา ซึ่งเป็นสถานที่รับผิดชอบในการสร้างเสริมวินัยให้กับเด็กและเยาวชน โรงเรียนมีหน้าที่ในการพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพ คือ ต้องมีคุณธรรมนำความรู้ สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และผู้ที่จะแสดงบทบาทในการพัฒนาและปลูกฝังคุณธรรม และเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ก็คือครู ครูมิใช่เพียงแต่จะสอนวิชาความรู้ให้แก่เด็กเท่านั้น แต่จะต้องปลูกฝังด้านจริยธรรม และความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กนักเรียนอีกด้วย ครูมีอิทธิพลต่อการพัฒนาพฤติกรรม ความรับผิดชอบของเด็ก ด้วยการปฏิบัติตนของครูและการให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เขารับผิดชอบโดยตรงเมื่อครูให้การบ้านเด็กครูจะต้องรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอต่อการตรวจตราดูแล้วเด็กทุกคนทำการบ้านส่งเรียบร้อยตามที่สั่งหรือไม่ ถ้าครูไม่มีความสม่ำเสมอตรวจตราดูแล้วดังกล่าว เด็กอาจจะไม่เห็นความสำคัญของการที่จะต้องเชื่อฟังคำสั่งของครู จึงอาจขาดความรับผิดชอบที่จะทำงานตามที่ได้รับมอบหมายต่อไป (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2542:535)

การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนั้น ถือเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา ครูนอกจากจะทำหน้าที่ในการสอนวิชาความรู้แล้วยังต้องแสดงบทบาทหรือประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัย เพื่อที่จะให้เด็กนักเรียนเลียนแบบได้ วินัยเป็นสิ่งสำคัญและเป็นความต้องการของสังคมที่พัฒนาแล้วทุก ๆ สังคม และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะฝึกให้เกิดขึ้นในตนเอง

ตั้งแต่เด็ก ทั้งนี้เพราะการที่คนแต่ละคนในสังคมจะอยู่กันอย่างมีความสุขก็ขึ้นอยู่กับแต่ละคนในสังคมต้องมีวินัย จะเห็นได้ว่า การมีวินัยในตนเองนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนจะต้องสร้างให้เกิดขึ้นกับตนเอง มิฉะนั้นแล้วการที่จะทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคมย่อมจะเกิดข้อขัดแย้ง และเมื่อสามารถปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเองได้แล้ว วินัยก็จะนำความสุขสู่ตนเองและสังคมได้

พระธรรมปิฎก (2538: 2-6) ได้กล่าวถึงข้อสังเกตที่ว่า เหตุใดในปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงแก้ไขได้ยาก โดยท่านได้ให้เหตุผลสรุปได้ว่า เนื่องจากกระบวนการพัฒนาที่ผ่านมาได้มุ่งพัฒนาทางด้านวัตถุมากกว่าให้เกิดปัญญา ทักษะที่เกี่ยวเนื่องอย่างรุนแรง และแก้ไขยาก การอบรมปลูกฝัง จริยธรรมเป็นเรื่องที่ยากอยู่แล้ว ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องรื้อฟื้นระบบการควบคุม ระบบที่จะดูแลรักษาจริยธรรมของสังคมนี้ขึ้นมาอีก

นอกจากนี้ ท่านยังได้เสนอแนวคิดในการแก้ปัญหาจริยธรรมของคนไทยว่า ต้องแก้ที่สาเหตุของปัญหาตัวเดียว ซึ่งเมื่อแก้ปัญหาก็สาเหตุตัวนี้ได้แล้ว จะสามารถแก้ปัญหาได้ก็หลายอย่าง ได้แก่ ปัญญา การขาดระเบียบวินัยของคนไทย ดังนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและปลูกฝังความเป็นระเบียบวินัยให้แก่นักเรียน เมื่อนักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัยแล้วนักเรียนก็จะมีผลดีตามมา จากนั้นก็เกิดความขยันหมั่นเพียร เมื่อนักเรียนมีความขยันหมั่นเพียร ก็จะทำให้เกิดขั้นตอนในการทำงานหรือการเรียนหนังสือ จะมีความกระตือรือร้นในการเรียน มีการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมและมีความสุขกับการทำงาน

ด้านการป้องกันการทำความผิดวินัย เสริมศักดิ์ วิศัลรัตน์ (อ้างถึงใน กานดา อมรเพชรกุล. 2540: 4) กล่าวว่า การป้องกันการทำความผิดวินัยของนักเรียนนั้นควรใช้วิธี "กันไว้ดีกว่าแก้" การแก้ปัญหาโดยวิธีการแก้ไขป้องกัน (Preventive Correction) ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาทางบวก (Positive Approach) ย่อมดีกว่าการควบคุมบังคับ ลงโทษ ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาทางลบ (Negative Approach) เนื่องจากการแก้ปัญหาทางบวกเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนกระทำในสิ่งที่ดีเป็นเสนอแนะมากกว่าการห้าม และนอกจากนี้เมื่อเป็นการห้ามแล้วนักเรียนยังกระทำ ย่อมถือว่านักเรียนฝ่าฝืนระเบียบนั้น ต้องมีการลงโทษ ซึ่งการลงโทษนักเรียนเมื่อประพฤติผิดก็เป็นแบบอย่างหนึ่งของการแก้ปัญหาทางวินัย แต่ผลเสียของการลงโทษ คือทำให้เกิดการต่อต้านผู้ลงโทษได้

ความเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ภณิดา กุศลกุล (ม.ป.ป. 351) ที่ว่าแนวโน้มของสังคมปัจจุบัน ควรใช้วิธีป้องกันมิให้เยาวชนกระทำความผิด ด้วยการสอนโดยใช้เหตุผลมากกว่าการลงโทษ เพราะสอดคล้องกับระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยในสังคม วิธีการสำคัญ คือกระตุ้นให้เยาวชนตั้งคำถามกับบทเรียนที่ไม่สนองตอบเป้าหมายชีวิต เช่น การสูบบุหรี่ไม่ใช่อะไร ผลเสียของการหนีเรียนเป็นอย่างไร เป็นต้น

วินัยในตนเองจึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่จะต้องส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลโดยอาศัยกระบวนการทางการศึกษา การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนหรือเยาวชนของชาติทุกคนจะต้องปลูกฝัง ตั้งแต่เริ่มต้นในวัยเด็กระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งถือว่าเป็นวัยวิริทธิ์ เพื่อที่จะก้าวเจริญเติบโตเข้าสู่ผู้ใหญ่ซึ่งจะเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคตต่อไป

อย่างไรก็ตามในปี ปัจจุบันนี้จุดมุ่งหมายสำคัญในการส่งเสริมด้านวินัยนักเรียนนั้น มุ่งให้นักเรียนทุกคนมีพัฒนาการไปจนถึงขั้นที่สามารถควบคุมดูแลตนเองและสังคมส่วนรวมให้อยู่กันอย่างมีความสุข ตลอดจนเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติตนในแนวทางที่ถูกต้องได้ด้วยความสุข และปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ครูที่ทำหน้าที่สอนวิชาความรู้ควรระลึกไว้เสมอว่าในการส่งเสริมวินัยนักเรียนนั้น จุดมุ่งหมายสูงสุดก็คือ การสร้างวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน โดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพราะช่วงนี้โรงเรียนสามารถมองเห็นปัญหาของนักเรียนได้ง่ายและชัดเจน ทำให้ทราบถึงสาเหตุและสามารถแก้ปัญหาได้ทันที

ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีครูเป็นแม่แบบในการที่จะปลูกฝังความมีวินัยในตนเองให้กับเด็กนักเรียน เพราะในวันหนึ่ง ๆ เด็กจะอยู่ในโรงเรียนมากกว่าเวลาที่เด็กอยู่ที่บ้าน เด็กบางคนพ่อแม่ทำงานนอกบ้านด้วย ไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูลูกของตัวเอง โรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญในกระบวนการสอนต่าง ๆ โดยเฉพาะการฝึกวินัยให้กับเด็ก เด็กจะเจริญเติบโตเป็นผู้มีระเบียบวินัย มีคุณธรรมและปรับตัวได้ดีเพียงใด ถือว่าเป็นความรับผิดชอบของครู ดังนั้นในการจัดการดูแลชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอนหรือครูที่ปรึกษา เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนและควบคุมดูแลระเบียบวินัยในชั้นเรียน ตลอดจนส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนด้วย

ดังนั้น โรงเรียนซึ่งเป็นสถานศึกษาที่จะต้องจัดหรือขยายประสบการณ์ของนักเรียนให้กว้างขวางขึ้น นอกจากการให้ความรู้ทางวิชาการตามหลักสูตรแล้ว นักเรียนมีการศึกษาสูงขึ้นนักเรียนยังจะมีโอกาสมีประสบการณ์และมีความรู้กว้างขวางขึ้น ซึ่งทางโรงเรียน ตลอดจนตัวครูผู้สอนจะต้องมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้ตามความคาดหวังของหลักสูตร และมีคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่โรงเรียนกำหนด ครูผู้สอนจึงต้องมีความเข้าใจและมีการวางแผนในกาจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้มีการพัฒนาทางด้านพฤติกรรมอันได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ ดังที่ Bennett (อ้างถึงใน ภณิดา กุศลกุล. 2529: 115) ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการศึกษาในด้านที่เกี่ยวกับจริยศึกษาว่าเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้สติปัญญาของเด็ ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถเป็นทั้งผู้ผลิตและเป็นได้ทั้งสมาชิกที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม สืบทอดความรักชาติ ตลอดจนดำรงวัฒนธรรมและอุดมการณ์หลักของแต่ละประเทศให้คงไว้

จากแนวคิดหลักการ ความมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ในการพัฒนา รวมทั้งบทบาทและหน้าที่ที่รับผิดชอบต่อเยาวชน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จึงต้องการศึกษาสภาพความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนกำหนดวิธีการในการป้องกันปัญหาและส่งเสริมสนับสนุนความมีวินัยของนักเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพความมีวินัยของนักเรียนและระดับที่โรงเรียนควรเอาใจใส่ในการแก้ปัญหาวินัยนักเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู อำเภอลำทะเมนชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับสภาพความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำทะเมนชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำทะเมนชัย เขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต7 จำนวน 67 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำทะเมนชัย เขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต7 โดยหาค่าความสอดคล้องด้านเนื้อหาและภาษาจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ค่า (ICO) ตามเกณฑ์ของเครื่องมือ ส่วนแบบสอบถามได้หาค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.87

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับการวิเคราะห์ค่าสถิติ เพื่อตอบคำถามการวิจัยมีขั้นตอน ดังนี้ คือ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่มีต่อความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับความคิดเห็นโดยใช้ทดสอบค่าที และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีผู้ตอบแบบสอบถามแยกเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูสายผู้สอนตอบแบบสอบถามมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารและรองผู้อำนวยการ

การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้บริหารและครูต่อความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา นักเรียนปฏิบัติตามที่พบเห็น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู พิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้บริหารและครู ด้านมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำทะเมนชัยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต7 ระดับที่โรงเรียนควรเอาใจใส่ในการแก้ปัญหา โดยรวมและรายด้านในระดับมาก ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนปฏิบัติตามที่พบเห็น ด้านการแต่งกายของนักเรียน จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และระดับที่โรงเรียนควรเอาใจใส่ ในการแก้ปัญหา จำแนกตามเพศ พบว่าระดับที่โรงเรียนควรเอาใจใส่ในการแก้ปัญหาด้านการแต่งกายและด้านความประพฤติของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ05

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู อำเภอลำทะเมนชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทของครูควรตระหนักถึงการมีวินัยของนักเรียนครูต้องตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติด้วยความละเอียด สุขุม รอบคอบ และจริงจัง เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนให้มากที่สุด เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนมีการปรับปรุงตัวที่ดีที่ถูกต้องตามทำนองครองธรรม และระเบียบของสังคม ซึ่งเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา นอกจากจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในด้านวิชาการแล้วสิ่งที่ครูและทางโรงเรียนต้องตระหนักถึงมากที่สุด คือ ความมีวินัยในตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดแก่ตัวเด็กนักเรียน ดังนั้น การที่ผู้สอนจะ

ดำเนินงานในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนได้ดีนั้นต้องได้รับความร่วมมือ และผู้บริหารจะต้องประสานงานกับคณะครูทั้งหมด ในการวางมาตรฐานความประพฤติของนักเรียน ต้องมีความจริงจัง มีความยุติธรรมและมีความสม่ำเสมอในการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน โดยให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดระบบระเบียบและจัดการในชั้นเรียนให้มีบรรยากาศ เพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมที่จะทำให้เด็กมุ่งมั่นที่จะประพฤติไปในทางที่ดี โดยส่งเสริมให้นักเรียนร่วมกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของชั้นเรียน มอบหมายงานที่เหมาะสมกับความสามารถของเขา การยกย่องชมเชยนักเรียนบ่อย ๆ เพื่อพัฒนาความรู้สึกภาคภูมิใจ และทัศนคติที่ดีเกิดขึ้นในตัวนักเรียนให้มากขึ้น ทำให้เด็กเห็นคุณค่าของตนเองว่าดีทัดเทียมกับคนอื่น ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเกิดความมั่นใจในเกียรติและศักดิ์ศรีของตน และมุ่งมั่นปฏิบัติประวัติของตนให้ได้อยู่เสมอตลอดไปในชีวิตของเขา ซึ่งถือว่าวินัยที่เกิดขึ้นจากการสร้างให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบ และเก็ยจิตตนเองเป็นวินัยแบบที่ดีที่สุด (กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ 2545: 238) ในส่วนบทบาทของครูที่พึงปฏิบัติตามหน้าที่ของครูผู้สอนในการส่งเสริมวินัยแก่เด็กนักเรียน ครูควรจะมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ที่พึงปฏิบัติได้ และควรที่จะคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

ครูควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน เช่น ความสามัคคี การแต่งกาย มารยาท เป็นต้นควรจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เหมาะสม การออกคำสั่ง ระเบียบต่าง ๆ ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ มีเหตุผล จะเป็นส่วนช่วยให้เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา การที่นักเรียนประพฤติดีนั้นควรเลิกจากการที่นักเรียนเห็นดีเห็นชอบด้วยตนเองไม่ควรบังคับ เพราะเป้าหมายวินัยในโรงเรียนคือ ให้นักเรียนควบคุมตนเองและมีวินัยในตนเอง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในชีวิต ให้คำปรึกษา และแนะนำกรณีผู้มีปัญหาทางวินัย ถ้ามีการลงโทษกรณีการพิจารณาให้ รอบคอบ ถูกต้อง และยุติธรรม (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. มปป.: 60-61)

วินัยนักเรียน ควรเป็นการอยู่ในระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เพื่อความสงบสุขในชีวิตแห่งตน และความมีระเบียบเรียบร้อยของสังคม อันเกิดจากภายในตัวนักเรียนเองมากกว่าที่จะให้กฎระเบียบ และสิ่งแวดล้อมภายนอกมาบังคับ ครูพึงตระหนักและพิจารณาอย่างรอบคอบ เกี่ยวกับลักษณะของผู้มีวินัยที่พึงประสงค์ที่ควรส่งเสริมให้เกิดแก่เด็กนักเรียนในชั้นนี้ หมายถึการประพฤติปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนี้

1. การแต่งกาย หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนเกี่ยวกับการแต่งกายมาเรียน ตลอดถึงใส่เครื่องประดับ ทรงผมและการแต่งหน้า
2. ความประพฤติ หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนที่ปรากฏแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่น การพูดจา และการแสดงกิริยามารยาท
3. ความรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงออกถึงความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ของนักเรียนหรือในหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเล่าเรียนและสถานศึกษา ให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย และยอมรับผลการกระทำนั้น

ซึ่งผลการวิเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรุณา กิจชยัน (อ้างถึงในสถิติภาพ คำสด. 2546: 73) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายในภายนอก และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 500 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบทดสอบคุณธรรมแห่งพลเมืองดี แบบสอบถามความเชื่อภายใน - ภายนอก แบบสอบถามความมีวินัยแห่งตน ผลการศึกษาพบว่า คุณธรรมแห่งพลเมืองดี และความเชื่อ อำนาจภายในตนเอง มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรง ในทางบวกกับความมีวินัยแห่งตนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 1 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสิษฐ์พานนท์ (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร ครู และนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกเพศและขนาดโรงเรียน เกี่ยวกับวินัยของนักเรียนในด้านการแต่งกาย ความประพฤติ และความรับผิดชอบกลุ่มตัวอย่างที่ใช้จำนวน 29 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 124 คน ครู 326 คน และนักเรียน 379 คน ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีทัศนคติว่านักเรียนมัศึกษามีความบกพร่องทางวินัย ด้านการแต่งกาย ความประพฤติและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนระดับที่โรงเรียนควรเอาใจใส่ในการแก้ปัญหาวินัย ด้านความประพฤติและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก และด้านการแต่งกาย อยู่ในระดับปานกลาง การมีวินัยด้านการแต่งกายและด้านความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีทัศนคติว่า นักเรียนขาดวินัยด้านนี้มากกว่าครู ส่วนด้านความประพฤติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารมีทัศนคติว่านักเรียนขาดวินัยด้านนี้มากกว่าครู ระดับที่โรงเรียนควรเอาใจใส่ ในการแก้ปัญหาวินัยด้านการแต่งกายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ด้านความประพฤติมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และด้านความรับผิดชอบมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยสรุปผู้บริหารมีความเห็นว่าควรเอาใจใส่วินัยทั้ง 3 ด้าน มากกว่าครู และครูมากกว่านักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลรัตน์ รัชมาต (2540: 63-64) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมมารีวินัยในตนเองของนักเรียนเทคนิคอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่าแผนกวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกัน มีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมมารีวินัยในตนเองของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งต่อมา สุรินทร์ พรหมดี (อ้างถึงใน รุ่งทิวา กันหาทิพย์ 2542: 34) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมผิดระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูและมีสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลย มีพฤติกรรมผิดระเบียบวินัยไม่แตกต่างกัน และนักเรียนชายมีพฤติกรรมผิดระเบียบวินัยมากกว่านักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร อรุณพลทรัพย์ (2541: 110-111) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การอบรมเลี้ยงดู บิดา มารดา มีผลต่อการมีวินัยในตนเองของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย เรื่องสม 2541: 244-245) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 4 สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า วินัยตนเองของช่างอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนักศึกษาที่มีวินัยตนเองอยู่ในระดับปานกลางจะเป็นผู้ที่มีเกณฑ์การเรียนในระดับค่อนข้างดี และจากการสำรวจความคิดเห็นของครู อาจารย์ประเมินศึกษากับนักศึกษาประเมินเอง พบว่า ทั้ง 2 ฝ่าย ต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า วินัยตนเองด้านความอดทนความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ การทำตามกฎเกณฑ์สังคม ความเชื่อมั่นในตนเองความเป็นผู้นำ และความตั้งใจจริง มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งผลดังกล่าวจะเป็นแนวทางในการพัฒนาวินัยตนเอง

อย่างไรก็ตาม ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเหตุผลจริยธรรม มีผู้วิจัยไว้สอดคล้องกับ อรรถพร พานิชปฐมพงษ์ (2542: 54) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ พบว่า ปัจจัยด้านความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความอดทน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด กวดขันมีความสัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิศา สีวลีพันธ์ (2543: 104) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัยในตนเอง และการอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกันของนักเรียนประจำโรงเรียนมหิตลิวินยานุสรณ์ พบว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัยในตนเองอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อันเป็นผลสืบเนื่องจากการได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยในระดับสูง การมีวินัยส่งผลต่อการพัฒนาตนเองด้านการแต่งกายทำให้มีวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับสภาพสังคมส่วนการประพฤติดีความมีระเบียบตลอดจนความรับผิดชอบส่งผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความเชื่อมั่นในตนเอง การมีวินัยในตนเองทำให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมโรงเรียนยังส่งผลต่อชื่อเสียงของโรงเรียนอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลให้โรงเรียนต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 นำไปพิจารณา วางแผนการปฏิบัติตลอดจนการกำหนดนโยบายด้านวินัยนักเรียน
2. ควรได้นำเสนอรูปแบบต่อคณะครูผู้บริหารในอำเภอต่าง ๆ ด้านวินัยในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ในเขตพื้นที่การศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพความมีวินัยของโรงเรียนอื่นด้วย
2. ควรวิจัยเปรียบเทียบการมีวินัยของตนเองในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
3. ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนในโรงเรียน
4. ควรวิจัยเชิงคุณภาพการใช้กิจกรรม จริยธรรม กีฬา นันทนาการ ต่อการสร้างวินัยนักเรียน

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ พงศ์เลิศวุฒิ. (2547). ผลของการจัดกิจกรรมเล่นบทบาทสมมติต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). คู่มือการส่งเสริมค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และวินัยระดับประถมศึกษา กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรรณิศา กิจขยัน. (2517). ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งงาน ความเชื่ออำนาจจากงานภายนอกและคุณธรรมแห่งพลเมืองดี. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- กาญจนา วัฒายุ. (2544). การวิจัยในชั้นเรียน นครปฐม: สถาบันพัฒนาผู้บริหาร.
- กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์. (2545). การบริหารงานกิจการนักเรียน. เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.
- กานดา เอมเพชรกุล. (2540). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานปกครองนักเรียนในโรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คณะกรรมการชำระปทานุกรม ราชบัณฑิตยสถาน. (2513). พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: ศูนย์ทหารราบ.
- จีระ งอกศิลป์. (2549). เตรียมสอบผู้บริหารสถานศึกษา (สพฐ.) ชุดที่ 3. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

- ชมรมพุทธศาสตร์สากล. (2543). **โครงการบ้านแสงสว่าง พุทธศักราช 2543**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- ณรงค์ศักดิ์ ตะละกัญและคณะ. (2529). **การพัฒนาคุณภาพชีวิต**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- ดารณี พาลุสุข. (2543). **ทฤษฎีแรงจูงใจ Theory of Persuasion**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประดิษฐ์ อู่ปรนัย. (2518). **จิตวิทยา**. กรุงเทพฯ: ศรีอนันต์.
- ประสิทธิ์ สายชมพู. (2539). **ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2538). **การพัฒนาจริยธรรม**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม.
- พระราชวรมนี. (2520). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- พิสิษฐ์ พานนท์. (2544). **การศึกษาวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนคติของผู้บริหาร ครูและนักเขียนโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์**.
- พูนทรัพย์ ตือแปง. (2536). **การประเมินความมีระเบียบวินัยโดยการวัดความคิดพฤติกรรม และเหตุผลเบื้องหลังพฤติกรรม
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**.
- ไพฑูริย์ การเพียร. (2544). **บทบาทของครูในการส่งเสริมความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา
อำเภอหาด จังหวัดเชียงใหม่ การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**.
- ภณิดา กุศลกุล. (2529). **เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาจริยศึกษา**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2526). **เอกสารชุดการสอนวิชาพฤติกรรมวัยเด็ก**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2542). **การพัฒนาพฤติกรรมเด็กหนัวยที่ 8-15**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วีระศักดิ์ สมานชาติ. (2547). **สภาพการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์**.
- สถิตาพร คำสาด. (2546). **การศึกษากิจกรรมความมีวินัยในตนเองของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สารนิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2541). **แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539. พิมพ์ครั้งที่ 2**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุ
สภาลาดพร้าว.
- สิทธิ์ คำวรรณ. (2541). **บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนประถมศึกษา
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**.
- สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม. (2521). **จิตวิทยาในห้องเรียน**. กรุงเทพฯ: พีระพัทธนา.
- เสริมศักดิ์ วิชาภรณ์. (2520). **เอกสารประกอบคำบรรยาย การบริการกิจการนักเรียน**. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. (2535). **คู่มือการพัฒนาการเรียนการสอนตามหลักสูตรกรุงเทพฯ: ม.ป.ท.**
- อาจอง ชุมชาย ณ อยุธยา. (2550). **คุณธรรมนำความรู้ รูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการคุณค่าความเป็นมนุษย์
กรุงเทพฯ: วี.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น**.
- New Webster's Dictionary and Roget's Thesaurus.** (1992). New York: Book Essentials. Thatcher, Virginia S; & Mc Queen,
Alexander. (1970). **The New Webster Encyclopedic Dictionary of the English Language**. New York: Processing
and Book Grolier.